

Paaszondag – Verrijzenis van de Heer. Dagmis van Paaszondag 16 april 2017

Handelingen 10,34a.37-43

Kolossenzen 3,1-4

Johannes 20,1-9

Handelingen 10,34a.37-43

Uit de Handelingen der Apostelen

In die dagen nam Petrus het woord en sprak:
“Gij weet wat er overal in Judea gebeurd is;
hoe Jezus van Nazaret zijn optreden begon in Galilea
na het doopsel dat Johannes predikte,
en hoe God Hem gezalfd heeft
met de heilige Geest en met kracht.
Hij ging weldoende rond
en genas allen
die onder de dwingelandij van de duivel stonden,
want God was met Hem.
En wij zijn getuigen van alles
wat Hij in het land van de Joden en in Jeruzalem gedaan heeft.
Hem hebben ze aan het kruishout geslagen en vermoord.
God heeft Hem echter op de derde dag doen opstaan
en laten verschijnen,
niet aan het hele volk
maar aan de getuigen die door God tevoren waren uitgekozen,
aan ons die met Hem gegeten en gedronken hebben
nadat Hij uit de doden was opgestaan.
Hij gaf ons de opdracht aan het volk te prediken, en te getuigen
dat Hij de door God aangestelde rechter is
over de levenden en de doden.
Van Hem leggen alle profeten het getuigenis af,
dat ieder die in Hem gelooft
door zijn Naam vergiffenis van zonde verkrijgt.”

Kolossenzen 3,1-4

Uit de brief van de heilige apostel Paulus aan de christenen van Kolosse

Broeders en zusters,
Als gij dan met Christus ten leven zijt gewekt
zoekt wat boven is,
daar waar Christus zetelt aan de rechterhand Gods.
Zint op het hemelse, niet op het aardse.
Gij zijt immers gestorven
en uw leven is nu met Christus verborgen in God.
Christus is uw leven,
en wanneer Hij verschijnt
zult ook gij met Hem verschijnen in heerlijkheid.

Johannes 20,1-9

Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Johannes

Op de eerste dag van de week kwam Maria Magdalena vroeg in de morgen - het was nog donker - bij het graf en zag dat de steen van het graf was weggerold. Zij liep snel naar Simon Petrus en naar de andere, de door Jezus beminde leerling, en zei tot hen: "Ze hebben de Heer uit het graf genomen en wij weten niet waar ze Hem hebben neergelegd." Daarop gingen Petrus en de andere leerling op weg naar het graf. Ze liepen samen vlug voort, maar die andere leerling snelde Petrus vooruit en kwam het eerst bij het graf aan. Vooroverbukkend zag hij de zwachtels liggen maar hij ging niet naar binnen. Simon Petrus die hem volgde, kwam ook bij het graf en trad wel binnen. Hij zag dat de zwachtels er lagen, maar dat de zweetdoek die zijn hoofd had bedekt niet bij de zwachtels lag, maar ergens afzonderlijk opgerold op een andere plaats. Toen ging ook de andere leerling die het eerst bij het graf was aangekomen naar binnen: hij zag en geloofde. want zij hadden nog niet begrepen hetgeen er geschreven stond, dat Hij namelijk uit de doden moest opstaan.

Commentaar

Jean Bastiaens

Hij zag en geloofde

Na de schitterende en aangrijpende paaswake – hoogtepunt van alle liturgie – volgt de frisse en alles vernieuwende paasmorgen. We zijn opgestaan met het innerlijk besef dat het vreselijke lijden – van Jezus, en in Hem van heel de mensheid – werkelijk niet het laatste woord heeft. In de nacht heeft een stem geklonken, een stem die van elders kwam. Een stem van de overkant. 'Wat zoekt u de levende onder de doden?' En we begrepen dat we het niet moesten zoeken bij het lege graf. Jezus behoort niet toe aan het rijk van de doden. Hij leeft! Hij komt van elders naar ons toe, al weten wij niet hoe we dat 'komen' en dat 'van elders' moeten veraanschouwelijken. Maar het lege graf sprak boekdelen, en er ontstak een nieuw geloof in ons: Jezus is de Levende! We kunnen het niet uitleggen, en toch is er een innerlijke zekerheid die een onvergankelijke vreugde in ons naar boven haalt. Tranen van gemis en van al het leed worden nu tranen van vreugde. De wereld is niet veranderd, maar ons zicht op de wereld is wel veranderd – volkomen!

De lezingen van de paasmorgen plaatsen ons in de nieuwe realiteit van de Verrezene. Na de dikwijls lange lezingen van de veertigdagentijd, de Goede Week en de paaswake, krijgen we nu een heel verteerbaar menu voorgeschoteld. In de eerste lezing houdt Petrus een toespraak aan het adres van Cornelius en zijn huisgenoten. Deze toespraak is een samenvatting van alles wat GOD in Jezus heeft gedaan, en bevat twee delen. In het eerste deel doorloopt Petrus het Jezusgebeuren als een soort oerverkondiging: alles is begonnen

met Johannes de Doper en diens oproep tot bekering (1). Jezus werd door Johannes gedoopt en ontving daar en toen de heilige Geest, met het oog op zijn zending (2). Hierna begon Jezus aan zijn openbaar optreden, waarbij Hij weldoende rond ging en de macht van de duivel – hij die het kwaad zelf is – onttroonde (3). Als gevolg van Jezus' vrijmoedig optreden werd Hij aan een kruis gehangen en gedood (4). GOD heeft Hem echter op de derde dag doen opstaan (5). Jezus is dan verschenen als de Levende aan de apostelen, die de zending van 'getuigen' ontvingen (6). Deze 6 ingrediënten vormen samen de kern van de christelijke verkondiging en van onze geloofsbelijdenis. In het tweede deel van de toespraak volgt dan de oproep tot bekering, want GOD heeft Jezus aangesteld als de rechter over de levenden en de doden. Wie zich tot Jezus bekeert, met een vermorzeld hart en een frank geloof dat geworteld is in de Schriften, die mag erop rekenen dat ook hij/zij het grootste geschenk ontvangt dat Jezus ons kan geven: de vergeving en de verzoening van heel ons leven. Tijdens zijn leven op aarde is dat wat Jezus gedaan heeft: mensen helen door hen te vergeven en hen te verzoenen met de Oorsprong van alle leven. Christenen mogen leven als vergeven en verzoende mensen, en hierom worden zij door Jezus achtmaal zalig geprezen.

De tweede lezing neemt het einde van de eerste lezing mooi op: 'Als gij dan met Christus ten leven zijt gewekt...'. Ons doopsel – een sterven en verrijzen met Christus – vormt het scharnier van ons geloof.

De eerste twee lezingen hebben ons teruggebracht bij de kern van onze geloofsbelijdenis. Dat geloof hernieuwen we dan ook, we spreken het uit als ware het de eerste keer. De evangeliëlezing brengt ons weer terug bij het *verhaal*: we lezen nogmaals het verhaal over het lege graf, maar nu vanuit de Johanneïsche traditie. Het is een heel levendig en beweeglijk verhaal: Maria van Magdala komt en gaat, Simon Petrus en de beminde leerling komen in snel tempo, maar de beminde leerling haalt Petrus in. Toch gaat Petrus als eerste het graf binnen. In elke etappe van het verhaal valt het woordje 'zien': Maria 'ziet' dat de steen is weggerold. De beminde leerling 'ziet' de zwachtels – tekenen van Jezus' afwezigheid. Simon Petrus 'ziet' eveneens de zwachtels en de apart opgerolde zweetdoek. Maar als de beminde leerling dan ten slotte het graf binnengaat, dan staat er: 'Hij zag en geloofde.' Maria ziet enkel het lege graf en is totaal onthutst. Petrus ziet de zwachtels en de zweetdoek, maar begrijpt de betekenis van deze tekenen niet. Alleen de beminde leerling 'ziet en begrijpt'. Er is in hem een intuïtief en innerlijk weten dat hem doet 'inzien' dat Jezus niet door de dood kon worden vastgehouden. Hij heeft er nog geen woorden voor, het is een klaar en helder maar nog niet in woorden te vatten geloof. Maar dat geloof is zijn rijkdom.

Pas later zullen de leerlingen in staat zijn om woorden te geven aan dit geloof. Dit gebeurt wanneer zij de Schriften gaan lezen vanuit het verhaal over Jezus. Dat wordt een intensief en verrijkend leerproces. Telkens zijn er nieuwe passages die voor de leerlingen een nieuwe betekenis krijgen, en zo gaan zij gaandeweg 'inzien' dat Jezus uit de doden 'moest' opstaan. En zo werd hun geloof een echt Bijbels geloof. Zalig Pasen!